

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы		044/57-11( )
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау		25 беттің 1беті

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚҚА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ

Пән: «Дәлелді мейіргерлік практика бойынша тереңдетілген курс»

Пән коды: DMPBTK 1306 Zh

ББ атауы: 6B10104 «Мейіргер ісі»

Оқу сағаттары/кредит көлемі: 150 сағат (5 кредит)

Курс пен семестр: 1 курс, 1 семестр

Тәжірибелік (семинарлық және зертханалық) сабақтар: 40 сағат

Шымкент, 2024ж.

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN

MEDISINA
AKADEMIASY

«O'ntustik Qazaqstan medicina akademiasy» AQ

SOUTH KAZAKHSTAN

MEDICAL
ACADEMY

АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»

Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы

Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау

044/57-11( )

25 беттің 2беті

Тәжірбиелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Дәлелді мейіргерлік практика бойынша тереңдетілген курс» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

хаттама № 11 « 18 » 06 2024ж.

Кафедра меңгерушісі, м.ғ.к., доцент Сейдахметова А.А.

1 тақырып

1. Тақырыбы: Дәлелді медицина және критикалық ойлау. Денсаулық сақтауды ұйымдастырушылар мен критикалық ойлауды талдау.

2. Мақсаты: Дәлелді медицина және критикалық ойлаудың даму тарихын, негізі қағидаларын оқыту.

3. Оқыту міндеттері:

- Дәлелді медицинаның даму тарихымен таныстыру.
- Дәлелді медицинаның негізгі қағидаларын оқыту.
- Критикалық ойлауды талдап қорыту

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дәлелді медицина терминінің анықтамасы.
2. Дәлелді медицинаны қолдану аясы.
3. Дәлелді медицинаның негізгі қағидалары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/

әдістері/технологиялары: - шағын топтарда тақырыптың негізгі сұрақтарын қолдана отырып жұмыс істеу

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Ауызша сұрау.

7. Әдебиеттер: Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

~ Дәлелді медицина – бұл...

1. нақты бір науқасты емдеу түрін таңдау үшін клиникалық зерттеулердің үздік нәтижелерін әділетті, дәлме-дәл және тұжырымды пайдалану.
2. зертханалық мәліметтерді талдап қорыту және интерпретациялау.
3. дербес медициналық ғылым.
4. халық денсаулығын қарастыру.
5. кеңестік денсаулық сақтаудың теоретикалық базасы.

~ Дәлелді медицинаға... жатады.

1. дұрыс клиникалық шешім қабылдау үшін ғылыми ақпаратты жинау, талдау технологиясы
2. ғылыми ақпаратты ақпараттық іздестіру
3. ақпараттық метариалды жинау технологиясы
4. ғылыми мақалаларды іздестіру, жинау, талдау технологиясы
5. дұрыс клиникалық шешім қабылдауға арналған ақпарат

~ «Дәлелді медицина» ұғымын ... университет ғалымдары енгізгендігін табыңыз.

1. Мак-Мастер
2. Сорбонна
3. Гарвард
4. Оксфорд
5. Кембридж

~ Дәлелді медицинаның негізгі аспектісі:

1. ғылыми ақпараттың пайдалылығы мен сенімділігін сыни талдау және сұрақтарға жауап беру үшін негіздемелі мәліметтерді айқындау

2. денсаулық сақтау экономикасындағы дәлелдемелерді сыни талдау
3. медицинадағы негіздемелі мәліметтерді айқындау
4. биологиялық зерттеулердің үздік нәтижелерін айқындау
5. озық эпидемиологиялық нәтижелерді айқындау

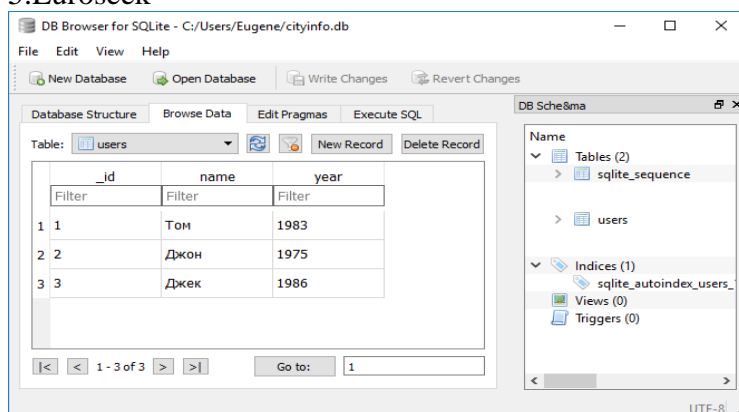
Создание базы данных

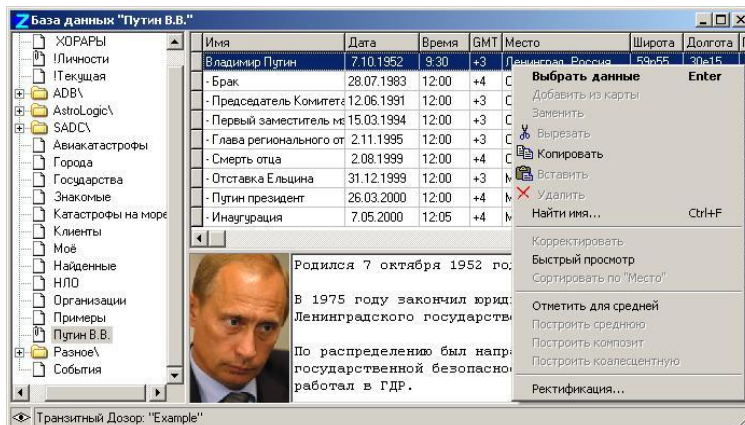

2 тақырып

1. **Тақырыбы:** Дәлелдерді іздестіру, критикалық бағалау және енгізу
2. **Мақсаты:** Дәлелдерді іздестіру, критикалық бағалау және енгізудің негізгі қағидаларын оқыту.
3. **Оқыту міндеттері:**
  - Дәлелдерді іздестірудің негізгі қағидаларын оқыту.
  - Клиникалық зерттеулердің түрлерін, жүргізу әдістерін оқыту.
  - Критикалық бағалау және енгізу
4. **Тақырыптың негізгі сұрақтары:**
  1. Дәлелдерді іздестіруге жалпы түсінік.
  2. Клиникалық зерттеулер
  3. Клиникалық зерттеулердің жүргізу әдістері.
  4. Критикалық бағалау көрсеткіштерінің қолданылуы
5. **Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:**
  - шағын топтарда тақырыптың негізгі сұрақтарын қолдана отырып жұмыс істеу
6. **Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):** Ауызша сұрау.
7. **Әдебиеттер** Соңғы бетті қараңыз.
8. **Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):**
  - ~ Клиникалық зерттеу қағидасы:

1. клиникалық бастауларға бағытталу
2. клиникалық міндет құрылымы
3. сұрақ құрылымы
4. клиникалық тәсіл
5. нәтижелілік
- ~ Сандық тәсілге ... жатады.
1. клиникалық эпидемиология қағидаларына
2. клиникалық эпидемиология міндеттеріне
3. дәлелді медицина қағидаларына
4. дәлелді медицина міндеттеріне
5. клиникалық эпидемиологиядағы бастауларға
- ~ Ішкі валидтік (жарамдылық) – бұл ...
1. Шынайы дұрыстық.
2. Қорытындылық.
3. Дәлелділік.
4. Насихаттау.
5. Нәтижелерді бағалау.
- ~ Дәлелді медицинаның 1-ші сатысы:
1. Клиникалық сұрақты құрастыру.
2. Тәжірибелік жетекшіліктер өңдеу.
3. Таңдалған тақырып бойынша мақала жазу.
4. Таңдалған тақырып бойынша ақпаратты іздестіру.
5. Ғылыми мәліметтерді тәжірибеде қолдану.
- ~ Екінші буындағы іздеструші:
- 1.Direct Hit
- 2.Yandex
- 3.CM.ru
- 4.Altavista
- 5.Euroseek

3 тақырып

1. Тақырыбы: Жүйелі шолу және мета-талдау: олардың түрлері, жүргізу мақсаты, жетістіктері мен қиындықтары.

2. Мақсаты: Студенттерді жүйелі шолу және мақалардың мета-талдауымен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Интернеттен ақпарат іздестіруді үйрету.
- Дәлелді медицинаның деректер базасын қолдануды үйрету.
- Жүйелі шолудың талдауын үйрету.
- Мета-талдауды «оқуды» үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Интернеттен қажетті ақпаратты қалай дұрыс іздеу керек?
2. Дәлелді медицинаның электронды деректер базасын қалай қолдану керек?
3. Жүйелі шолудың талдауын қалай жүргізу керек?
4. Мақалардың мета-талдауын қалай жүргізу керек?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/технологиялары:

- шағын топтарда тақырыптың негізгі сұрақтарын қолдана отырып жұмыс істеу

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Ауызша сұрау.

1-ші топтың тапсырмалары:

- Интернеттен қажетті ақпаратты іздестіру жолдарын көрсетіңіз.
- Жүйелі шолудың талдауын жүргізу алгоритмін құрастырыңыз.

2-ші топтың тапсырмалары:

- Дәлелді медицинаның электронды деректер базасын қолдануын көрсетіңіз.
- Мақаларға мета-талдап жүргізу алгоритмін құрастырыңыз.

7. Әдебиеттер Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.):

~ Клиникалық зерттеудің (1,2 а, 2 в,3,4,) фазаларын ... жүргізеді.

1. сау адамдарда
2. жануарларда
3. ауру пациенттерде
4. барлық қатысам дегендерде

5. егеуқұйрықтарда

~ "Povital trials" атты көлемі кең клиникалық сынақ клиникалық зерттеудің ... фазасында жүргізіледі.

1. 3

2. 2

3. 1 және 3

4. барлық

5. 1,2 және 3

~ Арнайы әдістеме негізінде жасалатын және де оның объектісі ретінде басқа өзіндік ғылыми зерттеулердің нәтижелері болып табылатын ғылыми зерттеудің ерекше түрі – бұл

...

1. жүйелі шолу.

2. кешенді шолу.

3. ағымды шолу.

4. жалпы шолу.

5. статистикалық шолу.

~ Терапиялық араласуды бағалауға ... қолданылады .

1. байқау талдауы

2. мета-талдау.

3. когортты талдау.

4. көрнекі талдау

5. структуралық талдау.

4 тақырып

1.Тақырыбы: Дәлелді медицина және критикалық ойлау: базалық қағидасы және қабылдауы. Деректер базалары, анықтамасы, жіктелуі.

2. Мақсаты: студенттерг клиникалық эпидемиологияда және дәлелді медицинада пайдаланылатын биологиялық статистиканың негізгі көрсеткіштерін үйрету.

3. Оқыту міндеттері:

- Зерттеудің жоспарлануын құрастыруды үйрету.

- Зерттеу аудитін жүргізуді үйрету.

- Жұмыс барысында алынған мәліметтерді қолдануды үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Зерттеудің жоспарлануын қалай құрастырады?

2. Зерттеу аудитін қалай жүргізеді?

3. Жұмыс барысында алынған мәліметтерді қалай қолданады?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/технологиялары:: TBL (team based learning)

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):

- Ауызша сұрау.

7. Әдебиеттер Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (тест сұрақтары):

Дәлелді медицинадағы 2-ші саты – бұл ...

1. Электронды мәліметтер базасында ғылыми ақпараттарды іздестіру.

2. Әлемдік әдебиеттердегі сұрақ жайын қарастыру.

3. Мақала шығару.

4. Емдеу әдісін таңдау.

5. Диагностика әдістерін таңдау.

~ Дәлелді медицинадағы 4-ші саты:

1. Ғылыми мәліметтерді тәжірибеде қолдану.

2. Тәжірибелік жетекшіліктерді өндеу.

3. Таңдалған тақырып бойынша мақала жазу.

4. Таңдалған тақырып бойынша ақпаратты іздестіру.

5. Клиникалық сұрақты құрастыру.

~ Дәлелді медицинадағы 5-ші саты: :

1. Ғылыми мәліметтерді тәжірибеде қолдану.

2. Тәжірибелік жетекшіліктерді өндеу.

3. Таңдалған тақырып бойынша мақала жазу.

4. Таңдалған тақырып бойынша ақпаратты іздестіру.

5. Клиникалық сұрақты құрастыру.

~ Араласудың тиімділігі ұйғарылады, егер де:

1. Араласудың тиімділігі дәлелділігінің сенерлігі аз.

2. Араласудың тиімділігі дәлелденген.

3. Араласудың тиімділігі дәлелденбеген

4. Араласудың тиімсіздігі дәлелденген.

5. Араласудың нәтижесі дәлелденген.

~ Бірінші буындағы деректердің әмбебап базасы:

1. Yahoo

2. Google

3. BMJ

4. Cochrane lib

5. Pubmed

ELSEVIER
Scopus

5 тақырып

1. Тақырыбы: Когортты зерттеулер және жағдайлық-бақылау типті зерттеулер

2. Мақсаты: Дәлелді медицинада когортты зерттеулерді оқыту.

3. Оқыту міндеттері:

- Студенттерді зерттеулердің түрлерін ажыратуды үйрету.
- Дәлелді медицинаның деректер базасын және жағдайлық-бақылау типті зерттеуді қолданудың негізгі машықтарын үйрету.
- Дәлелді медицинаның сүзгілері көмегімен медициналық ақпаратты критикалық бағалауды үйрету.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Когортты зерттеулерді қолданудың аясы.
2. Елімізде жағдайлық-бақылау типті зерттеулердің даму жолы
3. Бақылау типті зерттеулердің негізгі ұстанымдары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/технологиялары: Пікірталас

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау нысандары (тестілеу,ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Ауызша сұрау.

7.Әдебиеттер Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

~ Дәлелді медицинадағы 1-ші саты:

1. Клиникалық сұрақты құрастыру.
2. Тәжірибелік жетекшіліктер өндеу.
3. Таңдалған тақырып бойынша мақала жазу.
4. Таңдалған тақырып бойынша ақпаратты іздестіру.
5. Ғылыми мәліметтерді тәжірибеде қолдану.

~ PICO қағидасы ... білдіреді:

1. 4 компонентті сұрақты құрастыру.
2. Ғылыми ақпаратты іздестіру.
3. 2 компонентті сұрақты құрастыру.
4. Ғылыми ақпаратты сыни талдау.
5. клиникалық сұрақты дұрыс құрастыру.

~ Ішкі валидтік (жарамдылық) – бұл ...

1. Шынайы дұрыстық.

2. Қорытындылық.

3. Дәлелділік.

4. Насихаттау.

5. Нәтижелерді бағалау.

~ Қорытындылық ... жатады.

1. Іріктеудің сыртқы сипаттамасына.

2. Іріктеудің ішкі сипаттамасына.

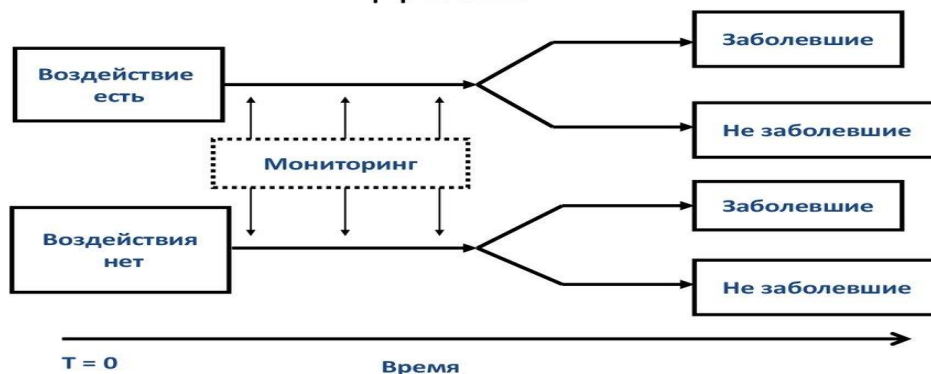
3. Сапалық көрсеткіштерге.

4. Популяцияның сыртқы сипаттамасына.

5. Популяцияның ішкі сипаттамасына.

Когортные исследования

Дизайн

6 тақырып

1. Тақырыбы: Медицинадағы статистикалық критерийлер

2. Мақсаты: Медициналық мәліметтердің статистикалық талдау негіздеріне анықтама беру. STATISTICA бағдарламаларының құжаттарымен статистикалық талдау әдістеріне, сандық және сапалық белгілеріне қарай топтарды салыстыруға үйрету.

3. Оқыту міндеттері:

- Клиникалық хаттамаларды құрастырудың мақсаты және әдістерін оқыту.
- Клиникалық хаттамалардың өңдеу және енгізу кезеңдерін оқыту.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Параметрлік критерийге жалпы түсінік
2. Клиникалық хаттаманың мақсаты
3. Клиникалық хаттамалардың орындалу тәртібі
4. Клиникалық хаттамаларды енгізу жолы

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/технологиялары: Шағын топпен жұмыс.

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау нысандары (тестілеу,ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Тест тапсырмаларын орындау.

7. Әдебиеттер Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (тест сұрақтары):

~ Оқиға сериясының анықтық деңгейін көрсетіңіз:

- 1.1C
2. 2B
3. 1A
4. 1D
5. 1E

~ Сарапшы пікірінің анықтық деңгейін көрсетіңіз:

- 1.1D
- 2.1A
- 3.1C
- 4.1B
- 5.1E

~ Берілген ақпараттың анықтық деңгейін анықтау классификациясы:

1. A, B, C, D

2. 1, 2, 3, 4

3. жоғары, орташа, төмен

4. A, B, G, R

5. a, d, b, c

~ Жоғары деңгейлі анықтық:

1. Бірнеше тәуелсіз клиникалық зертту қортындысының нәтижелері сәйкес келетін мәлімет, жүйелік шолумен жалпыланған+

2. Аз дегенде бірнеше тәуелсіз мақсаты бір біріне жақын клиникалық зертту қортындысының нәтижелеріне негізделген мәлімет

3. Бір клиникалық зерттеу қортындысына негізделген мәлімет

4. Сарапшының пікіріне негізделген мәлімет

5. Ретроспективті когортты зерттеулер қортындысына негізделген мәлімет

~ Орташа деңгейлі анықтық:

1. Аз дегенде бірнеше тәуелсіз мақсаты бір біріне жақын клиникалық зертту қортындысының нәтижелеріне негізделген мәлімет

2. Бірнеше тәуелсіз клиникалық зертту қортындысының нәтижелері сәйкес келетін мәлімет, жүйелік шолумен жалпыланған

3. Бір клиникалық зерттеу қортындысына негізделген мәлімет

4. Сарапшының пікіріне негізделген мәлімет

5. Ретроспективті когортты зерттеулер қортындысына негізделген мәлімет

Классификация статистических данных

7 тақырып

1. Тақырыбы: Дәлелді медицина қағидасымен жұмыс жасайтын ұйымдардың құрылуы

Мақсаты: Студенттерді критикалық ойлау түрлері және формаларымен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Критикалық ойлаудың түрлерін оқыту.
- Критикалық ойлаудың формаларын оқыту.
- Критикалық ойлаудың операцияларын оқыту.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Критикалық ойлау деген не?
2. Критикалық ойлаудың түрлері.
3. Критикалық ойлаудың формалары.
4. Критикалық ойлаудың операциялары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау.**6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):**

Ситуациялық есептерді шешу.

7. Әдебиеттер Соңғы бетті қараңыз.**8. Бақылау (тест сұрақтары):**

~ Науқастану жиілігіне ... жатады.

1. клиникалық сұрақтарға
2. клиникалық аяқталу нәтижесіне
3. медицинаның жалпы сұрақтарына
4. клиникалық эпидемиология аспектілеріне
5. дәлелді медицина аспектілеріне

~ Мүгедектенуі ... жатады.

1. клиникалық аяқталу нәтижесіне
2. клиникалық эпидемиология аспектілеріне
3. клиникалық сұрақтарға
4. медицинаның жалпы сұрақтарына
5. дәлелді медицина аспектілеріне

~ Араласудың тиімділігі ұйғарылады, егер де:

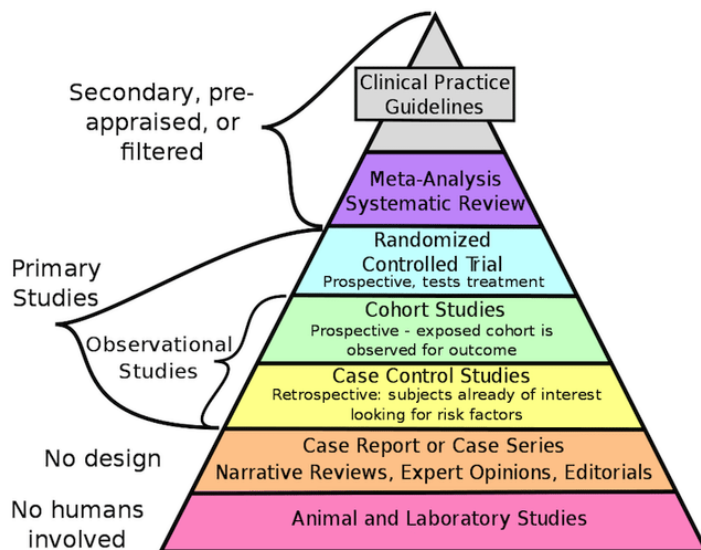
1. Араласудың тиімділігі дәлелділігінің сенерлігі аз.
2. Араласудың тиімділігі дәлелденген.
3. Араласудың тиімділігі дәлелденбеген
4. Араласудың тиімсіздігі дәлелденген.
5. Араласудың нәтижесі дәлелденген.

~ Бірінші буындағы деректердің әмбебап базасы:

1. Yahoo
2. Google
3. BMJ
4. Cochrane lib
5. Pubmed

~ Екінші буындағы іздеструші:

1. Direct Hit
2. Yandex
3. CM.ru
4. Altavista
5. Euroseek

8 тақырып

1. Тақырыбы: Дәлелді медицина және критикалық ойлауды талдауда медициналық жетістіктерге жету

2. Мақсаты: Студенттерге Кокран кітапханасы. Дәлелді медицинадағы сапалық және сандық зерттеу әдістерімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Критикалық ойлауды талдау түсініктерін оқыту.
- Сауалнамалық зерттеу механизмін оқыту.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Талдау деген не?
2. Сауалнамалық зерттеу ұғымына түсінік
3. Анализ және интуиция.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/технологиялары: TBL (team based learning)

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Тест тапсырмаларын орындау.

7. Әдебиеттер Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

~ Апорт... жатқызылады.

1. орыс тілді іздестіруші машинаға
2. екінші буынды іздестіруші машинаға
3. бірінші буындағы іздестіруші машинаға
4. мета іздестіруші машинаға
5. әмбебап сайтқа

~ Yahoo мынаған жатқызылады:

1. бірінші буындағы әмбебап сайтқа
2. екінші буындағы сайтқа
3. мета іздестіруші сайтқа
4. орыс тілді сайтқа
5. медициналық сайтқа

~ Тақырыптық каталогқа жатады :

1. Yahoo Health
2. Medline
3. Pubmed
4. Ресейлік медициналық сервер
5. Бүкіләлемдік денсаулық сақтау ұйымы сайты

~ Martinedale health science мынаған жатқызылады:

1. тақырыптық каталогқа
2. электронды кітапханаға
3. кітапханаға
4. әмбебап сайтқа
5. серверге

~ Орыс медициналық сервері – бұл ....

1. медициналық іздестіруші машина
2. медициналық кітапхана
3. электронды кітапхана
4. қоғамдық ұйым
5. медициналық ұйым

Иерархия доказательств

9 тақырып

1.Тақырыбы: Сауалнамалық зерттеулерге арналған мақалалар.

2.Мақсаты: Студенттерге скринингтік бағдарламалар негіздерін үйрету.

3. Оқыту міндеттері:

- Критикалық ойлаудың мәнін және механизмін оқыту.

- Тәжірибелік қызметтегі критикалық ойлау маңызын оқыту.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Критикалық ойлау деген не?
2. Критикалық ойлаудың мәні мен механизмі.
3. Критикалық ойлау қалай жұмыс істейді?
4. Критикалық ойлаудың қандай тәжірибелік маңызы бар?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/технологиялары: пікірталас.

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау нысандары (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):

Ситуациялық есептерді шешу.

7. Әдебиеттер Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

~ Арнайы әдістеме негізінде жасалатын және де оның объектісі ретінде басқа өзіндік ғылыми зерттеулердің нәтижелері болып табылатын ғылыми зерттеудің ерекше түрі – бұл

...

1. жүйелі шолу.
2. кешенді шолу.
3. ағымды шолу.
4. жалпы шолу.
5. статистикалық шолу.

~ Терапиялық араласуды бағалауға ... қолданылады .

1. байқау талдауы
2. мета-талдау.
3. когортты талдау.
4. көрнекі талдау
5. структуралық талдау.

~ Ұлттық клиникалық жетекшілік қағидалары:

1. жетекшілік жасау және бағалау үрдісі тұтынушылар үшін барынша маңызды нәтижелерге негізделуі тиіс
2. жетекшілік дәлелдемелерге негізделуі және сыналушылардан тұруы тиіс
3. дәлелдемелерді жинақтау үшін қолданылатын әдіс барынша көлемді болуы тиіс
4. жетекшілік ғылыми қайраткерлер тәжірибесіне негізделуі тиіс
5. іс-әрекет тобын сұрыптау үшін қолданылатын әдіс

~ Дәлелдеме негізіндегі жетекшілік, оның басым ерекшелігі:

1. стационар және амбулатория менеджерлерінің хаттамалар мен стандарттарды жасауы үшін, денсаулық сақтау саласын және емдеу мекемелерінің штат мәселесін шешетін басқа да міндеттерді жоспарлауы, шынайы бюджетті құрастыруы үшін модельдер ретінде пайдаланылады
2. стационар және амбулатория менеджерлерінің құрастырған клиникалық хаттамалары, пациенттерді оқытуға арналған үлестірме материалдар консенсусқа негізделеді және пайдалылық бағасын жүргізу қажет
3. денсаулық сақтау саласы тәжірибелік жұмыскерлері үшін қысқаша клиникалық анықтамалықтар жасау және басқа да міндеттер үшін қолданылады
4. шынайы бюджетті жасау, стандарттарды, хаттамаларды жасау

~ Дәлелдеме негізіндегі жетекшілік, оның кемшіліктері:

1. барлық мүдделі өкілдер енетін жұмыс тобын құру үшін уақыт талап етіледі

2. барлық мүмкін тәсілдерде барлық оң нәтижелер мен кері ықпалдарды салыстыру үшін сынаққа қатысушылардың максимальды саны талап етіледі
3. пациенттерді топтарға бөлістіру рандомизирлі, яғни зерттеу нәтижелеріне ықпал етуге потенциалды қабілетті салыстырылатын топтар арасындағы барлық мүмкін айырмашылықтарды жоққа шығаруға мүмкіндік беретін кездейсоқ таңдау әдісімен жүргізілуі үшін уақыт талап етіледі
4. ықпал ету деңгейін тағайындалған дәрі немесе басқа да әрекет нәтижесімен салыстыру үшін қолданылатын индифферентті зат
5. жиынтық статистикалық көрсеткіштерді алу үшін әдебиеттерді жүйелі сандық шолу және бастапқы мәліметтерді сандық жинақтау жүргізу үшін уақыт талап етіледі

Моя схема проведения анкетного опроса

Приветствие. Здесь здороваюсь с респондентом и кратко описываю цель данного анкетного опроса.

Добрый день, друзья!

Еще раз обращаюсь к Вам с просьбой пройти мой опрос. Он позволит выпустить тот сборник seo-шпаргалок, который принесет Вам максимум пользы!

Инструкция. Даю респонденту пояснительный текст, поясняющий что он должен сделать.

Пожалуйста, поставьте галочки на темы, которые Вам интересно будет получить подробные инструкции.

Если какой то Вашей темы в списке нет, напишите свой вариант в разделе "Другое".

Прощание. Обязательно благодарю респондента за участие в моем исследовании. В определенных случаях даю бонус (информация, скидка на услуги).

Благодарю Вас за ответы!

В качестве подарка предлагаю Вам специальный код, который позволит Вам при покупке сборника seo-шпаргалок получить секретный бонус.

Специальный код: **W3027345**

10 тақырып

- 1.Тақырыбы:** Критикалық ойлау, оның мәні, механизмі және тәжірибелік қызметтегі маңызы.
- 2. Мақсаты:** студенттере когорттық зерттеулерді үйрету.
- 3. Оқыту міндеттері:**
  - когорттық зерттеулер ұғымы.
  - дәлелді медицинадағы когорттық зерттеулердің рөлі.
- 4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**
  1. Когорттық зерттеулер дегеніміз не?
  2. Наукастарды іріктеу дегеніміз не?
  3. Айнымалы факторлар дегеніміз не?
- 5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/технологиялары:** Ауызша сұрау
- 6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау нысандары (тестілеу,ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):**Тест тапсырмаларын орындау.

7. Әдебиеттер Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

~ Құрылымды зерттеудің варианттарына ....зерттеулер жатады.

1. көлденең, бойлық
2. қисық, тік
3. тік, горизонталды
4. горизонталды, екеулік
5. жалғыз, вертикалды

~ «Rev Man»- бұл :

1. арнаулы бағдарламалық қамсыздандыру
2. Интернеттегі бағдарлама
3. дәлелді медицина саласы
4. компьютерлік ойын
5. клиникалық басшылық

~ Дәрігердің моральдық талғамының негізінде ... жатады

1. дәлелді медицина
2. этика
3. деонтология
4. практикалық дағдылар
5. клиникалық жағдай

~ Алғашқы рет 1990 жылы Торонтодағы канадалық Мак Мастер университетінің ғалымдарымен ... термині ұсынылған.

1. дәлелді медицина
2. клиникалық эпидемиология
3. этика және деонтология
4. биостатистика
5. биоэтика

~ Қандай факторлар науқастанудың жоғарғы ықтималдылығымен байланысты?» сұрағына... жатқызылады.

1. ықтималдылыққа
2. ауруға
3. бастауға
4. жорамалға
5. емдеуге

11 тақырып

1. Тақырыбы: Маман емес адамдар үшін статистикалық зерттеулерді бағалау

2. Мақсаты: студенттерге проспективті және ретроспективті зерттеулерді үйрету.

3. Оқыту міндеттері:

- Зерттеу мақсаттары, мәселелері.

- Зерттеудің артықшылықтары мен кемшіліктері.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Проспективті зерттеу дегеніміз не?

2. Ретроспективті зерттеу дегеніміз не?

3. Зерттеудің мақсаты, ерекшеліктері қандай?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/

әдістері/технологиялары: пікірталас.

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау нысандары

(тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Тест тапсырмаларын орындау.

7. Әдебиеттер Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

~ Мета –анализдің түрлері ... болады

1. кумулятивті, проспективті

2. преспективті, ретроспективті

3. кумулятивті, ретроспективті

4. кумулятивті, прекумулятивті

5. проспективті, прекумулятивті

~ Дәлелді медицинамен ... шұғылдану керек.

1. практикада қолданатын және ғылыми тұрғыда интерпретация

2. жүргізетін, клиникалық анализ жасайтын әрбір дәрігер

3. санаторийлердегі емдеу жүргізетін медбике

4. анализдерге талдау жүргізетін әрбір лаборант

5. диспансерлік тіркеуге алатын дәрігер

~ Клиникалық медицина ... байланысты

1. эпидемиологиямен

2. социологиямен

3. саясаттанумен

4. мемлекеттік тілмен

5. заң жүзімен

~ Ұлыбританияның жалпы практикалық дәрігерлері ... % клиникалық шешімдерін дәлелді медицина принциптеріне сәйкес қабылдайды.

1. 80

2. 60

3. 50

4. 90

5. 40

~ Кокран ынтымақтастығы ... принципте негізделген.

1. 8

2. 9

3. 10

4. 7

5. 6

12 тақырып

1. Тақырыбы: Сараптамалық бағалаудан өткен мәліметтер базасы

2.Мақсаты: Студенттерді клиникалық сынақтарды жоспарлау қағидаларымен таныстыру

3. Оқыту міндеттері:

- Клиникалық сынақтарды жоспарлау: гипотезаларды қалыптастыру; зерттеудің мақсаттары мен міндеттері; бақылаудың тиімді және этикалық технологияларын жоспарлау

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Клиникалық сынақ дегеніміз не?
2. Клиникалық зерттеулердің негізгі принциптері?
3. Клиникалық сынақтар қалай жоспарланған?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/технологиялары: TBL (team based learning).

1-ші топтың сұрақтары:

- Клиникалық жетекшілік және скрининг дегенді қалай түсінесіз?
- Клиникалық зерттеудің артықшылықтарын атау.

2-ші топтың сұрақтары:

- Диагностикалық зерттеудің жүргізілу қағидасын атау.
- Клиникалық хаттаманың артықшылығын атау

6. Соңғы РО пәніне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау нысандары (тестілеу,ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): Тест тапсырмаларын орындау.

7.Әдебиеттер Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.).

~ Ұлттық клиникалық жетекшілік қағидаларына... жатады.

1. жетекшілік жасау және бағалау үрдісі тұтынушылар үшін барынша маңызды нәтижелерге негізделуі тиіс

2. жетекшілік дәлелдемелерге негізделуі және сыналушылардан тұруы тиіс
3. дәлелдемелерді жинақтау үшін қолданылатын әдіс барынша көлемді болуы тиіс
4. жетекшілік ғылыми қайраткерлер тәжірибесіне негізделуі тиіс
5. іс-әрекет тобын сұрыптау үшін қолданылатын әдіс
  - ~ Дәлелдеме негізіндегі жетекшілік, оның басым ерекшелігі:
    1. стационар және амбулатория менеджерлерінің хаттамалар мен стандарттарды жасауы үшін, денсаулық сақтау саласын және емдеу мекемелерінің штат мәселесін шешетін басқа да міндеттерді жоспарлауы, шынайы бюджетті құрастыруы үшін модельдер ретінде пайдаланылады
    2. стационар және амбулатория менеджерлерінің құрастырған клиникалық хаттамалары, пациенттерді оқытуға арналған үлестірме материалдар консенсусқа негізделеді және пайдалылық бағасын жүргізу қажет
    3. денсаулық сақтау саласы тәжірибелік жұмыскерлері үшін қысқаша клиникалық анықтамалықтар жасау және басқа да міндеттер үшін қолданылады
    4. шынайы бюджетті жасау, стандарттарды, хаттамаларды жасау
      - ~ Дәлелдеме негізіндегі жетекшілік, оның кемшіліктері:
        1. барлық мүдделі өкілдер енетін жұмыс тобын құру үшін уақыт талап етіледі
        2. барлық мүмкін тәсілдерде барлық оң нәтижелер мен кері ықпалдарды салыстыру үшін сынаққа қатысушылардың максимальды саны талап етіледі
        3. пациенттерді топтарға бөлістіру рандомизирлі, яғни зерттеу нәтижелеріне ықпал етуге потенциалды қабілетті салыстырылатын топтар арасындағы барлық мүмкін айырмашылықтарды жоққа шығаруға мүмкіндік беретін кездейсоқ таңдау әдісімен жүргізілуі үшін уақыт талап етіледі
        4. ықпал ету деңгейін тағайындалған дәрі немесе басқа да әрекет нәтижесімен салыстыру үшін қолданылатын индифферентті зат
        5. жиынтық статистикалық көрсеткіштерді алу үшін әдебиеттерді жүйелі сандық шолу және бастапқы мәліметтерді сандық жинақтау жүргізу үшін уақыт талап етіледі
          - ~ Клиникалық практикалық жетекшіліктің сапасы ...
            1. жоғары сапаны қамтамасыз ету және денсаулық сақтау саласында маңызды роль ойнайды.
            2. жүйелі қателіктерге жол беріледі.
            3. ішкі сенімділік және талданушылық.
            4. жоғары сенімділік тәжірибеде қолданылады.
            5. мүмкін жүйелі қателіктердің алдын алады және ескертіледі.
- ~ «Клиникалық практикалық жетекшіліктің» барынша сенімді анықтамасы:
  1. бұл бұл күнделікті медициналық қызмет көрсетуді үздіксіз жетілдіру мен ұзақмерзімді нәтижелерді, емдеудің жағымды оң нәтижелерін жақсартуға арналған тиімді құрал
  2. бұл қарастыру нысаны бірқатар түпнұсқалық зерттеу нәтижелері болатын ғылыми жұмыс
  3. бұл түпнұсқалық зерттеу нәтижелері қарастырылған, бірақ статистикалы біріктірілмеген шолу
  4. бұл бір іс-әрекеттің бірнеше клиникалық сынағының біріктірілген нәтижелерін сандық талдау
  5. бұл дәрілік препараттар фармакокинетикасын қарастыруға арналған жетекшілік

ЗДЕСЬ МОЖНО УТОЧНИТЬ СПИСОК ДИСЦИПЛИН, КОТОРЫЕ
ВКЛЮЧАЕТ КАЖДАЯ БАЗА

JOURNAL LISTS FOR SEARCHABLE DATABASES

Web of Science Core Collection

1. Arts & Humanities Citation Index®	ИМЕННО ЭТИ 4 БАЗЫ ВХОДЯТ В CORE COLLECTION...
2. Science Citation Index Expanded™	
3. Social Sciences Citation Index®	НАЖИМАЕМ НА ТУ, КОТОРАЯ ВАМ ПОДХОДИТ
4. Emerging Sources Citation Index	

Әдебиеттер

Негізгі:

1. Гринхальх, Т. Дәлелді медицина негіздері : оқулық: аударма ағылшын тілінен / жауапты ред. Г. С. Кемелова ; қазақ тіліне ауд. Т. К. Сағадатова. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 336 бет.
2. Дәлелді медицинадағы сұрақтар мен жауаптар: оқу-әдістемелік құрал. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 104 бет.
3. Дербисалина Г.А. Дәлелді медицина сұрақтары мен жауаптары.- Ақ-Нұр, 2014.
4. Дербісалина Г. Ә. Дәлелді медицина негіздері : әдістемелік нұсқау . - 2-бас., толықт. - Қарағанды : ЖК "Ақ Нұр", 2013.
5. Темпл, Ч., Стил Дж.Л., Мередит К.С. Критическое мышление — углубленная методика. - М.: Изд-во Ин-та «Открытое общество», 2011.
6. Бустром Р. Развитие творческого и критического мышления. - М.: Изд-во Ин-та «Открытое общество», 2010.

Қосымша:

1. Хенеган К. Доказательная медицина: Карманный справочник .-М.,2011.
2. Медицина, основанная на доказательствах. Как практиковать ДМ. Как обучать ДМ : практикум: пер. с англ. / под ред. В. В. Власова, К. И. Сайткулова. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2010.
3. Моисеев, В. С. Внутренние болезни с основами доказательной медицины и клинической фармакологией: рук. для врачей / под ред. В. С. Моисеева. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010.
4. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины. Руководство к практическим занятиям : учеб. пособие / под ред. В. И. Покровского, Н. И. Брико. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010.
5. Клинический протокол диагностики и лечения «Артериальной гипертонии». Утвержден протоколом Экспертной комиссии по вопросам развития здравоохранения от 28 июня 2013 года.
6. Клинический протокол диагностики и лечения «Превентивного лечения сифилиса». Утвержден протоколом Экспертной комиссии по вопросам развития здравоохранения от 04 июля 2014 года.
7. Клинический протокол «Профилактика острых нарушений мозгового кровообращения». Утвержден протоколом Экспертной комиссии по вопросам развития здравоохранения от 04 июля 2014 года.
8. Столбникова Е.А. Развитие критического мышления студентов педагогического вуза в процессе медиаобразования (на материале рекламы). - Таганрог: Изд-во Кучма, 2006. - 160 с.
9. Кларин М.В. Развитие критического и творческого мышления // Школьные технологии. 2004. № 2. - С. 3-10.
10. Мокраусов И.В. и др. Технология развития критического мышления через чтение и письмо. - Самара: Профи, 2003.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН

**MEDISINA
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL
ACADEMY**

АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»

Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы

Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау

044/57-11( )

25 беттің 22беті

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН

**MEDISINA
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL
ACADEMY**

АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»

Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы

Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау

044/57-11( )

25 беттің 23беті

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН

**MEDISINA
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL
ACADEMY**

АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»

Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы

Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау

044/57-11( )

25 беттің 24беті